

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR HEERENVEEN

SPEERPUNTENPROGRAMMA
2018 - 2022

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

INHOUDSOPGAVE

Inleiding

Thema's

1. Mensen	6
Kinderen en families	
Onderwijs	
Overgang 18- naar 18+	
Zorg en samenleving	
Cultuur	
Sport, gezondheid en vitaliteit	
2. Werk en economie	11
Bedrijven en ondernemers	
Vitale dorpskernen	
Centrum Heerenveen	
3. Duurzaamheid, energie en milieu	16
Duurzaamheid	
Fairtrade - oog voor de wereld	
Afval als grondstof - naar een circulaire economie	
Duurzaam wonen	
Energietransitie	
Gaswinning	
We willen wat terug	
En verder...	
4. Onze omgeving	20
Klimaatbestendig	
Verkeer en vervoer	
Omgevingswet	
Beheer en onderhoud	

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

INHOUDSOPGAVE

5. Veiligheid	22
Veiligheid	
Huiselijk geweld en kindermishandeling	
Veilige samenleving begint bij een veilig thuis	
Drank en drugs	
Prostitutie	
6. Financiën	24
Financiën	
Duurzame gemeentefinanciën	

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

INLEIDING

‘Dichtbij, voor elkaar’

Het CDA wil mensen verbinden en mensen instaat stellen om zich te ontplooien. In onze samenleving is dat niet vanzelfsprekend. We moeten daar steeds aan blijven werken. Veel inwoners (jong en oud) voelen zich alleen, staan aan de kant omdat zij geen werk hebben of zijn door hun gezondheid aangewezen op zorg.

De gemeente moet volgens het CDA oog hebben voor die mensen en hen actief betrekken bij de samenleving. Samen met tientallen organisaties en honderden vrijwilligers is dat ook mogelijk. De gemeente sluit aan bij al het goede dat er al is in de samenleving.

Vanuit ‘het verbinden en omzien naar elkaar’ zetten we de komende jaren in op een samenleving waar iedereen kan meedoen en zich kan ontplooien.

Waarden van het CDA

Het CDA is een brede volkspartij, geworteld in alle lagen van de samenleving. Christendemocraten hebben een christelijk mensbeeld, en de bijbel als inspiratiebron.

Solidariteit

Het CDA zet in op betrokken burgers om de onderlinge verbondenheid te versterken. Er moet betrokkenheid zijn tussen generaties en tussen arm en rijk. We leven niet alleen voor onszelf, maar we zijn pas mens door met elkaar te leven. De gemeente zorgt voor een basis van sociale zekerheid: voor iedereen is er een uitkering, zorg en goed onderwijs. En met deze basis moeten we als mensen voor elkaar zorgen. Ook maatschappelijke organisaties helpen daarbij.

Gespreide verantwoordelijkheid

Voor het CDA begint politiek met de erkenning van maatschappelijk initiatief. We zijn samen verantwoordelijk voor een goede samenleving. Beslissingen moeten we nemen op de plekken die daar het meest geschikt voor zijn. En taken moeten uitgevoerd worden door de organisaties of mensen die daar het meest geschikt voor zijn. Bijvoorbeeld in het gezin, in vakbonden, werkgeversorganisaties of in het bedrijfsleven. Zo voorkom je een betuttelende overheid.

Publieke gerechtigheid

Het CDA staat pal voor de rechtsstaat als onmisbare voorwaarde voor de bescherming van menselijke waardigheid. Een betrouwbare overheid stelt duidelijke grenzen en geeft de burger zekerheid. De overheid houdt zich zelf ook aan deze grenzen. De overheid moet ervoor zorgen dat iedereen genoeg geld heeft om rond te komen. Ziek of gezond, met of zonder werk. De veiligheid moet gehandhaafd worden. In zo'n situatie kan iedereen meewerken aan een goede samenleving.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

INLEIDING

Rentmeesterschap

Vanuit een besef van verbondenheid tussen de generaties voelt het CDA zich geroepen tot zorg voor natuur en cultuur. De aarde is niet van ons, we hebben de aarde te leen van God. Daarom moeten we de aarde goed achterlaten voor volgende generaties. De overheid heeft twee taken op het gebied van rentmeesterschap: 1) de overheid moet stimuleren dat mensen zich gedragen als goede rentmeesters. 2) de overheid moet zelf een goede rentmeester zijn. Dit betekent dat de overheid de gaven en talenten van iedereen moet benutten. En dat ze haar financiën op orde moet hebben. Maar rentmeesterschap heeft ook betrekking op de duurzame houding van de gemeente zelf (als organisatie en bedrijf) ten opzichte van natuur en leefbaarheid.

Bij het maken van keuzes staat bij het CDA de mens centraal. Het gaat om betrokkenheid van mensen bij hun gemeente, dorp, wijk, gezin, school, bedrijf of vereniging. Daardoor ontstaat draagvlak voor ontwikkelingen binnen de gemeente. Uitgangspunten voor ons bestuurlijk en politiek handelen zijn gebaseerd op het sociaal-christelijk gedachtegoed, waarin ‘rentmeesterschap’ centraal staat. Daarnaast horen begrippen als gerechtigheid, solidariteit, zorg, respect en ‘verantwoordelijkheid voor elkaar’ bij het CDA.

Vijf ‘ontwikkelingen’ verder vorm geven

Ook in de komende jaren willen we een vijftal ontwikkelingen in de samenleving verder vorm geven. Deze ontwikkelingen hebben we de afgelopen jaren actief ontwikkeld en vormen ook nu weer de grondslag van dit programma:

1. Van vrijblijvendheid naar betrokkenheid: mensen meer te zeggen geven over hun leefomgeving;
2. Van begrenzen naar meer ruimte: minder regels en meer mogelijkheden;
3. Omzien naar elkaar en verantwoordelijkheid nemen voor elkaar;
4. Van polarisatie naar participatie: mensen samen brengen via scholing en werk;
5. Van verbruiken naar waarderen: duurzame keuzes op het gebied van natuur en milieu, maar ook op gebied van financiën.

CDA Heerenveen,
December 2017

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: MENSEN

Het CDA staat voor:

- ✓ **Afschaffen gemeentelijke leges voor kinderopvang aan huis;**
- ✓ **Bij fusie of samenwerking van scholen bepalen de ouders en het schoolbestuur de richting van de school;**
- ✓ **Vrije schoolkeuze (ouders blijven zelf bepalen waar hun kinderen naar school gaan);**
- ✓ **Meer subsidiemogelijkheden voor cultuur- en sportverenigingen;**
- ✓ **Meer (gratis) sportvoorzieningen in de openbare ruimte;**
- ✓ **Een goede en kwalitatieve zorg, rekening houdend met de persoonlijke omstandigheden;**
- ✓ **Creatieve oplossingen en verminderen administratieve rompslomp**
- ✓ **Goede kwaliteit van zorg, getoetst door persoonlijke gesprekken met zorggebruikers;**
- ✓ **In beeld brengen sociale initiatieven per wijk en dorp;**
- ✓ **Nationale huldiging Olympische Winterspelen 2022 in Heerenveen.**

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: MENSEN

Kinderen en families

Samenleven doe je met elkaar. In groter of kleiner verband. Het gezin is bij uitstek een omgeving waarin het voor kinderen van belang is om stabiel en veilig op te groeien. Waar dat niet vanzelf gaat, kan de gemeente via het Centrum voor Jeugd en Gezin ouders ondersteunen en hulp bieden. De komende jaren willen we daarop blijven investeren.

Om ouders ook in staat te stellen om, naast het opvoeden van kinderen, te kunnen blijven werken, wil het CDA de gemeentelijke leges voor kinderopvang afschaffen. Nu berekent de gemeente de kosten van de inspecties door aan de ouders. Dat geeft voor ouders en instellingen een negatieve prikkel om werk en zorg te combineren.

Onderwijs

Duizenden kinderen ontdekken op de basisschool de wereld en zetten hun eerste stappen richting zelfstandigheid. De primair onderwijsinstellingen zijn verantwoordelijk voor de kwaliteit en de wijze waarop de kinderen leren. Elke instelling kan dat op een eigen didactische wijze aanbieden. Het CDA ondersteunt deze pluriformiteit aan onderwijsinstellingen: er is voor ouders wat te kiezen. Ook de komende periode wil het CDA die keuzevrijheid voor ouders handhaven.

Ook de komende periode zullen schoolbesturen geconfronteerd worden met dalende leerlingenaantallen. Voor het CDA is het belangrijk dat het inspelen op deze daling gepaard gaat in goed overleg met ouders en de plaatselijke schoolbesturen. Draagvlak is daarbij essentieel. Oplossingen die op die manier tot stand komen, zijn ook op de lange termijn het meest werkbaar. Met name waar gekozen wordt voor fusie is het van belang dat dergelijke besluiten worden gedragen door ouders en lokale besturen.

Diverse scholen maken de beweging om, samen met andere instellingen, Integraal Kind Centra (IKC) te ontwikkelen. In de IKC werken verschillende instellingen samen om doorgaande leerlijnen (van 0 tot einde basisschoolleeftijd) te organiseren en voor kinderen daardoor een completer aanbod aan te bieden. Het CDA ondersteunt deze initiatieven.

Overgang 18- / 18+

Kinderen die hulp krijgen van een jeugdzorginstelling of op een andere manier ondersteuning krijgen, kunnen op hun 18e verjaardag te maken krijgen met het wegvallen van deze hulp. Het CDA vindt dat onwenselijk. Ook na de 18e verjaardag is de hulp nog steeds nodig. Het CDA blijft zich sterk maken voor deze jongvolwassenen en wil dat zorg en ondersteuning beschikbaar blijven.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: MENSEN

Zorg en samenleving

Zorg

In de zorg draait alles om het vertrouwen dat mensen in een kwetsbare fase - door ziekte of ouderdom - in goede handen zijn. Deze goede handen kunnen zijn van toegewijde verpleegkundigen en artsen, die bij alles wat ze doen de zorg voor de patiënt vooropstellen. Maar omdat we allemaal steeds ouder worden, wordt ook de zorg voor elkaar steeds belangrijker; in de familie of in kleinschalige voorzieningen in de buurt.

Wij willen deze nabije zorg stimuleren en faciliteren en mantelzorgers ondersteunen in het zware werk dat ze doen. De gemeente kan de mantelzorger helpen door de administratieve rompslomp te verminderen en hierbij 'naast' de mantelzorger te gaan staan. Dit vergt van de gemeente een proactieve en creatieve houding om gezamenlijk de goede oplossing te vinden. Vertrouwen van, maar ook in de gemeente en haar medewerkers is hierbij noodzakelijk. Niet de regels maar de oplossing is leidend!

De grote veranderingen in de zorg hebben in de afgelopen jaren veel gevraagd van alle betrokkenen. Bij al deze veranderingen moeten en mogen ouderen, chronisch zieken en gehandicapten altijd kunnen blijven vertrouwen dat ze de zorg krijgen die ze nodig hebben. Bovendien mag verwacht worden dat deze zorg van hoge kwaliteit is.

De kwaliteit wordt nu vaak onderzocht met enquêtes en 'afvink'-lijstjes. Het CDA is van mening dat dit een onvolledig beeld geeft. Daarom willen wij direct in gesprek gaan met burgers en cliënten die de zorg ontvangen. Wij denken daarbij om aanvullend aan de bestaande enquêtes steekproefsgewijs met inwoners in gesprek te gaan. Doel hierbij is te leren van de ervaringen van de inwoners.

Een goede en kwalitatieve zorg, rekening houdend met de persoonlijke omstandigheden, is geen gunst, maar een oprechte en blijvende solidariteit met mensen die het vaak al moeilijk genoeg hebben.

Samenleving

De kracht van onze samenleving ligt in een gedeeld besef van onderlinge verbondenheid, tussen jong en oud, arm en rijk. Iedereen doet mee. Met elkaar hebben we de sleutel in handen voor deze samenleving.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: MENSEN

Overzicht sociale activiteiten (sociale kaart)

Met elkaar dingen doen is belangrijk en vooral leuk! Dit samendoen wordt gedaan in verenigingen, stichtingen, kerken, moskeeën, etc. Heel veel initiatieven die de samenleving sterker maken en zorgen voor sociale cohesie en betrokkenheid. Door deze initiatieven vergroten mensen hun sociaal netwerk en gaat het vereenzaming tegen. Voorwaarde hierbij is dat mensen deze initiatieven wel weten te vinden. Vaak weten mensen niet wat de directe omgeving hen kan bieden. Daarom wil het CDA een sociale kaart maken waarin per buurt/dorp de initiatieven staan zodat de drempel zo laag mogelijk is om hieraan deel te nemen.

Verenigingen ondersteunen

De gemeente kent een groot en levendig verenigingsleven, iets waar we trots op zijn! In de veranderende samenleving krijgen deze verenigingen het echter steeds moeilijker. Een van de problemen is de administratieve rompslomp. Goedwillende bestuursleden lopen vast in de ingewikkelde materie van financiën en vergunningen. Wij willen dat de gemeente naast deze verenigingen gaat staan en hen ondersteunt en coachend begeleid. Dus naast het faciliteren door het geven van subsidies ook een aanspreekpunt bij de gemeente die ze helpt en weg wijs maakt. Zodat de kostbare (vrijwillige) tijd van het bestuur meer kan gaan naar de activiteiten van de vereniging!

Oud en jong

Uit onderzoek blijkt dat ouderen steeds vaker een afstand ervaren ten opzichte van jongeren. Terwijl contact met jongeren juist goed is omdat het bijdraagt aan de levenslust en het gevoel van meedoen aan de samenleving. Jongeren kunnen vooral veel leren van contact met ouderen, die jaren aan levenservaring hebben. Sterke gemeenschappen kenmerken zich door sterke banden tussen de generaties.

Daarnaast blijven ouderen steeds langer zelfstandig thuis wonen en neemt het aantal ouderen de komende jaren toe en het merendeel van hen blijft in de eigen wijk wonen. In deze buurten komen generaties elkaar steeds meer tegen. Dat gebeurt niet altijd vanzelf. Daarom willen wij het contact tussen de generaties stimuleren. Dit kan bijvoorbeeld door crèches bij woonvoorziening voor ouderen maar ook zoals in Heerenveen al plaatsvindt huisvesting van studenten nabij ouderen.

Het is belangrijk om verschillende generaties met elkaar in contact te brengen en te houden. Daarmee voorkomen we dat we als generaties losraken van elkaar.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: MENSEN

Cultuur

Een levendige samenleving is gebaat bij cultuur. Zowel culturele activiteiten die men kan bezoeken maar ook het zelf kunnen beoefenen van cultuur zijn daarin belangrijk. Het CDA wil graag de cultuursector extra ondersteunen door het subsidiebudget te verruimen. Hiermee kunnen amateurverenigingen en professionele instellingen vaker een beroep doen op een subsidie om een activiteit financieel van de grond te krijgen.

Om cultuur een extra impuls te geven kan de Heerenveense School in het centrum van Heerenveen worden omgevormd tot een 'Cultuurhuis'. Diverse culturele instellingen kunnen elkaar versterken. Daarnaast kan een dergelijk 'Cultuurhuis' ook het centrum van Heerenveen versterken. Het CDA steunt deze gedachte.

Sport, gezondheid en vitaliteit

Voor jong en oud is het van belang om vitaal te zijn en te blijven. Gezond eten en voldoende lichaamsbeweging zijn daarvoor van belang. Het CDA wil dat de gemeente inzet op bewustwording en het bieden van voldoende sportvoorzieningen. Niet alleen via samenwerking met sportverenigingen maar ook door voldoende (gratis) sportvoorzieningen zoals fitnessstoestellen in de openbare ruimte te realiseren.

Naast aandacht voor de amateursport is ook de professionele sport van waarde voor Heerenveen. Grote sportevenementen kunnen amateursporters stimuleren en geven een extra impuls in het lokale bedrijfsleven. Het CDA wil daarom dat er een budget wordt vrijgemaakt om jaarlijks een groot nationaal of internationaal sportevenement naar Heerenveen te halen. Te denken valt aan een nationaal wielervedstrijd of een internationaal zaalsporttoernooi. Heerenveen Stad van Sport is bovendien leverancier van de meeste Olympische Medailles tijdens de Olympische Winterspelen. Daarom zou het niet misstaan als Heerenveen gastheer is voor de nationale huldiging van de Olympische Winterspelen in 2022.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: WERK EN ECONOMIE

Het CDA staat voor:

- ✓ **Het behouden van een goed werkvoorzieningschap samen met andere gemeenten;**
- ✓ **Creatief en innovatief zijn om werkgelegenheid te creëren en mensen aan het werk te krijgen;**
- ✓ **Waardering en extra inzet voor werkzoekende 50 plusser;**
- ✓ **Aanleg van glasvezel in de dorpen en het buitengebied;**
- ✓ **Investeren in het centrum van Heerenveen om de beleving te vergroten. Meer groen, meer straatmeubilair en een openbaar toilet.**

Bedrijven en ondernemers

Heerenveen is in de regio een sterke vestigingsplaats voor bedrijven, de centrale ligging speelt hierbij een positieve rol. In het ruime buitengebied zijn veel moderne up-to-date landbouwbedrijven. Ook in de dorpen zijn nog veel bedrijven die door de lokale betekenis gekoesterd moeten worden. Mede door een veelheid en diversiteit aan bedrijvigheid is de gemeente Heerenveen een banenmotor van betekenis. Binnen haar mogelijkheden blijft de gemeente bedrijven faciliteren, onder andere bij het verlenen van vergunningen, het onderhouden van contacten, en het organiseren van onderlinge relaties. Ook het op peil houden van de kwaliteit van de industrieterreinen is de komende periode van belang. Nieuwe industrieterreinen worden uitsluitend ontwikkeld wanneer zich nieuwe bedrijven aandienen, en er in de regio overeenstemming is over het aanbod van terreinen. Veel bedrijven in de gemeente zijn bewust bezig met duurzaamheid en de circulaire economie. Daar waar mogelijk zal de gemeente stimulerend en behulpzaam zijn bij ontwikkelingen op het gebied van toekomstbestendige bedrijfstypen.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: WERK EN ECONOMIE

Bedrijven en ondernemers

Heerenveen is in de regio een sterke vestigingsplaats voor bedrijven, de centrale ligging speelt hierbij een positieve rol. In het ruime buitengebied zijn veel moderne up-to-date landbouwbedrijven. Ook in de dorpen zijn nog veel bedrijven die door de lokale betekenis gekoesterd moeten worden. Mede door een veelheid en diversiteit aan bedrijvigheid is de gemeente Heerenveen een banenmotor van betekenis. Binnen haar mogelijkheden blijft de gemeente bedrijven faciliteren, onder andere bij het verlenen van vergunningen, het onderhouden van contacten, en het organiseren van onderlinge relaties. Ook het op peil houden van de kwaliteit van de industrieterreinen is de komende periode van belang. Nieuwe industrieterreinen worden uitsluitend ontwikkeld wanneer zich nieuwe bedrijven aandienen, en er in de regio overeenstemming is over het aanbod van terreinen. Veel bedrijven in de gemeente zijn bewust bezig met duurzaamheid en de circulaire economie. Daar waar mogelijk zal de gemeente stimulerend en behulpzaam zijn bij ontwikkelingen op het gebied van toekomstbestendige bedrijfstypen.

Agrarisch ondernemerschap

De agrarische ondernemers zijn van grote waarde voor onze gemeente. Het levert werkgelegenheid op en geeft een impuls aan de leefbaarheid in de dorpen en het gebied daarom heen. Daarnaast laat de komst van de zuivelfabrieken zien dat een sterke agrarische sector ook aanpalende industrie en werkgelegenheid naar de regio kan halen.

In onze gemeente zijn veel veehouderijbedrijven. De laatste jaren heeft de schaalvergroting daar niet stilgestaan. Mede door de beëindiging van bedrijven ontstaan er leegstaande boerderijen. Het CDA wil dat de gemeente zoveel als mogelijk medewerking verleent voor herbestemming van deze gebouwen door bijvoorbeeld het toestaan van kleinschalige bedrijvigheid.

Bij veel inwoners leven er zorgen over de aanrijtijden van de brandweer. In het bijzonder leven die zorgen bij agrarische ondernemers. Zorgen zijn er bijvoorbeeld over de aanrijtijden en de beschikbaarheid van voldoende bluswater. Het CDA staat pal voor een adequate brandweezorg en zal daar ook aandacht voor blijven vragen.

Het CDA voelt zich nauw betrokken bij de Heerenveense landbouwsector. De aankomende omgevingswet dient extra aandacht te krijgen voor de uitwerking van deze wet op het agrarisch ondernemerschap. Het CDA wil dat nieuwe regels worden getoetst op belemmeringen en knelpunten voor onder andere de agrarische ondernemer. Waar mogelijk worden deze in overleg met de lokale LTO afdeling weggenomen.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: WERK EN ECONOMIE

Vitale dorpskernen

De leefbaarheid van deze regio valt of staat met vitale kernen. In de dorpen van onze gemeente is het goed wonen dankzij adequate infrastructuur en voorzieningen op redelijke afstand. Naast fysieke infrastructuur betekent dit ook digitale infrastructuur. Aanleg daarvan in de dorpen en het buitengebied is voor grote kabelbedrijven vaak niet rendabel. Om die reden moet de overheid in dat gat springen. Het CDA wil dat de komende jaren flinke stappen worden gezet in de aanleg van glasvezel. Zowel het bedrijfsleven als het woonklimaat in onze dorpen en buitengebied komen daarmee op een hoger plan.

Centrum van Heerenveen

Het centrum van Heerenveen moet aantrekkelijk zijn om te winkelen en te verblijven. Dat vraagt een mix van verschillende maatregelen. Die mix zal samen met de ondernemers moeten worden opgesteld en uitgevoerd. Samen zullen we de aantrekkelijkheid van het centrum moeten vergroten. Bezoekers moeten een 'goed gevoel' krijgen bij hun bezoek aan Heerenveen. De zogenaamde factor 'beleving' moet centraal staan in de gezamenlijke plannen. Naast inzet van de ondernemers mag ook van de gemeente een forse investering worden gevraagd. Het CDA vindt dat er een flinke investering nodig is om de 'beleving' van het centrum te vergroten.

Wij denken daarbij aan vergroening van het centrum (meer bomen, bloemen en planten), meer kunst, een aantrekkelijker verlichting en meer straatmeubilair (bankjes). Bovendien missen veel bezoekers een openbaar toilet.

Het plan Feanetië wordt op dit moment onderzocht op haalbaarheid. Een eerste fase zou wat het CDA betreft passen in bovenstaande versterking van het centrum. Meer water en waterrecreatie past in de visie om de 'beleving' van het centrum te vergroten.

In toenemende mate ergeren bezoekers zich aan het vele vrachtverkeer dat het centrum inkomt voor de bevoorrading van de winkels. Het CDA wil dat de gemeente samen met ondernemers kijkt naar de vervoersstromen en de bevoorrading. Er zal onderzocht worden of vrachtverkeer buiten het centrum kan lossen bij een zogenaamde 'hub'. Zodat vrachtverkeer vermindert in centrum.

Recreatie en Toerisme

Ondernemerschap vinden we ook terug in recreatie en toerisme. Hoe meer recreanten en toeristen onze gemeente weten te vinden des te meer werkgelegenheid ontstaat. De gemeente heeft een divers aanbod. Van waterrecreatie in Akkrum tot kamperen bij de boer in Jubbega. Het CDA wil dat de gemeente actief met ondernemers in de recreatie en toerisme plannen uitwerkt om deze ondernemers beter te ondersteunen en daardoor meer toeristen de weg naar de gemeente weten te vinden.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: WERK EN ECONOMIE

Sociale zekerheid

Werk is belangrijk voor mensen om in het dagelijks levensonderhoud te voorzien. Maar daarnaast biedt het ook kansen om mee te doen aan het maatschappelijk leven. Dit geldt voor jong en oud. Wanneer het (tijdelijk) niet lukt of mogelijk is om actief te zijn op de arbeidsmarkt is er een (tijdelijk) vangnet, namelijk de bijstand op grond van de Participatiewet.

Werkvoorzieningschap

Bij de uitvoering van de Participatiewet dient de gemeente alle mogelijke middelen in te zetten om de uitkeringsgerechtigde te ondersteunen naar de arbeidsmarkt of, indien dit (nog) niet mogelijk is, te participeren in de samenleving. Om het inzetten van de mogelijke middelen zo adequaat en succesvol te laten is kennis en knowhow nodig om de uitkeringsgerechtigde zo goed mogelijk te ondersteunen in zijn re-integratie richting werk- dan wel een participatieplek. Een goed geoutilleerd Participatiebedrijf zoals Caparis is dan ook onmisbaar. Het CDA vindt dat de gemeente Heerenveen een voorloper, initiator en koploper dient te zijn om in overleg met de andere deelnemende gemeenten een dergelijk werkvoorzieningschap te behouden. Dit betekent niet dat Caparis in zijn huidige vorm dient te blijven bestaan maar wel dat met de andere deelnemende gemeenten de aanwezige kennis, knowhow behouden blijft en de mogelijkheden van het bedrijf vergroot worden.

Om uitkeringsgerechtigden te begeleiden naar werk dient er ook voldoende werk voor handen te zijn. Gezien de maatschappelijke betrokkenheid van de gemeente Heerenveen en zijn vooruitstrevendheid met betrekking tot productie, duurzaamheid, techniek en transport ziet het CDA kansen om verschillende soorten werk en industrie naar Heerenveen te halen.

Bijstand

Het CDA wil zich sterk maken en inzetten dat een uitkering op grond van de Participatiewet (bijstandsuitkering) alleen daar terecht komt waar deze ook daadwerkelijk nodig is. Misbruik van bijstandsuitkeringen (zowel inkomensfraude als het niet meewerken aan de arbeidsverplichtingen) dient actief voorkomen en ontmoedigd te worden. Hierbij is het motto van het CDA dan ook "Zuiver maar Rechtvaardig". Het CDA is dan ook van mening dat Handhaving een onlosmakelijk onderdeel behoort te zijn van een goed participatiebeleid, zowel op het inkomen als op de arbeidsverplichtingen en tegenprestatie. Immers wanneer de gemeente de potentiële werknemers (bijstandsgerechtigden) en hun eigen werkwijze serieus willen nemen in het toe leiden naar een juiste match op de arbeidsmarkt, zal een consequente uitvoering van de Participatiewet nagestreefd moeten worden.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: WERK EN ECONOMIE

Bovenstaande betekent voor het CDA dat de uitvoering van de Participatiewet naar de menselijke maat gedaan zal worden. Het doel moet belangrijker zijn dan de bureaucratie en de starre regels. De mogelijkheden van de klant dienen, binnen de daarvoor geldende kaders, altijd voorop te staan (toepassen omgekeerde toets). Dat hierbij de randen van de Participatiewet moeten worden opgezocht, is naar het idee van het CDA een gegeven wat inherent is aan de uitvoering van de Participatiewet. Hierin ligt juist de kracht van de Participatiewet. Het CDA wil zien naar nieuwe mogelijkheden die de rijksoverheid biedt om te experimenteren om werkzoekenden te helpen. Bijvoorbeeld in de schuldhulpverlening.

Wanneer meer mensen in hun eigen onderhoud kunnen voorzien, zal ook de maatschappelijke betrokkenheid worden vergroot. Dit sluit goed aan bij het zogenaamde Rijnlands model. Het maatschappelijk systeem waarvan het CDA sinds jaar en dag een groot voorstander is.

50-plus

Daarnaast wil het CDA zich inzetten om de mensen boven de vijftig jaar welke een bijstandsuitkering ontvangen, terug te brengen naar de arbeidsmarkt. Voor deze groep is het moeilijker om een baan te bemachtigen dan voor de mensen tot vijftig jaar. Nu de pensioenleeftijd stapsgewijs omhoog gaat en een ieder langer door moet werken, vindt het CDA dat de overheid zich ook in moet zetten om de keerzijde van deze maatregel op te pakken en hiermee daadwerkelijk mee aan de slag moet. Met andere woorden, de (lokale) overheid moet zich hard maken om de 50+'er weer onderdeel te laten zijn van de reguliere arbeidsmarkt.

Het CDA denkt hierbij om voor de 50+'ers specifieke trajecten en trainingen te ontwerpen waardoor de 50+'er in zijn kracht gezet (presentatie) wordt en een meerwaarde krijgt voor de werkgevers. Ook kan gedacht worden om de accountmanagers van WIMO specifiekere toe te rusten om de 50+'ers en hun meerwaarde bij de werkgevers onder de aandacht te brengen.

De waarde van 50-plussers zijn:

- veel werkervaring en vakkennis en zijn daardoor vaak snel ingewerkt;
- vaak een uitgebreid netwerk;
- hebben levenservaring, relativeringsvermogen en mensenkennis;
- zijn loyaal;
- zijn gemotiveerd;
- zijn door ervaring vaak beter bestand tegen stress.

Jongvolwassenen

Ook de jongvolwassenen verdienen extra aandacht. Nog teveel jongeren komen op de arbeidsmarkt zonder diploma's. Voor diegenen die wel een opleiding hebben afgemaakt, is er niet altijd een geschikte match met de beschikbare banen. In overleg met scholen en ondernemers blijft de gemeente zich inzetten voor deze starters op de arbeidsmarkt.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: DUURZAAMHEID, ENERGIE EN MILIEU

Het CDA staat voor:

- ✓ **Woningcorporaties vergen op verduurzaming huurwoningen;**
- ✓ **Blijven inzetten op fairtrade;**
- ✓ **Bijdragen om Friesland circulaire economie te maken;**
- ✓ **Zonnepark op de locatie zandwinput Oudehaske;**
- ✓ **Bij gaswinning geeft de gemeente invulling aan haar zorgplicht voor de inwoners. De gemeente geeft dat in ieder geval vorm door een nulmeting en adequate communicatie te eisen van gasbedrijven.**

Duurzaamheid

Het CDA staat voor een visie op duurzaamheid die gaat over rentmeesterschap, we willen de aarde in goede staat doorgeven aan volgende generaties. Daarbij sluiten we aan bij de definitie van duurzaamheid zoals deze door de VN geformuleerd is:

“Duurzame ontwikkeling is de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van de toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen”.

In de gemeente Heerenveen zijn veel inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven actief om invulling te geven aan hun bijdrage aan een duurzame toekomst. Voor de gemeente zien we een verbindende, faciliterende en aanjagende rol. Dat klinkt wellicht bescheiden, maar is het allerminst. Het betekent een groene draad door alle beleidsterreinen om in bovenstaande behoeften te kunnen voorzien.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: DUURZAAMHEID, ENERGIE EN MILIEU

Fairtrade - oog voor de wereld

De gemeente Heerenveen is in 2016 Fairtrade Gemeente geworden. In een Fairtrade Gemeente zorgen inwoners, winkels, bedrijven en de lokale overheid samen voor meer eerlijke handel. Er is hiermee in onze gemeente een interessant netwerk van bedrijven en maatschappelijke organisaties ontstaan, die allen actief oog hebben voor de wereld om zich heen. Het behalen van het certificaat was echter geen eindpunt, maar een begin. Het CDA wil dat de gemeente bedrijven en maatschappelijke instellingen blijft stimuleren om fairtrade te worden. (In 2016 bij het behalen van de titel Fairtrade Gemeente waren er 40 certificaten uitgereikt, inmiddels zijn dit er rond de 70. We willen dit aantal de komende jaren laten doorgroeien naar 100+).

Afval als grondstof - naar een circulaire economie

Als gemeente doen we het goed qua afvalinzameling. Wat betekent dat? In de gemeente Heerenveen ligt het scheidingspercentage hoger dan in andere gemeenten. Actieve inzet op scheiden van afval en een geavanceerd systeem van nascheiden van het restafval leidt tot goede resultaten. Toch zijn 'containers' gesprekstof bij onze inwoners. Het CDA wil blijven inzetten op een duurzame afvalverwerking, waarbij reststoffen uit afval weer kunnen worden gebruikt als grondstoffen. Daarbij is het belangrijk dat inwoners en bedrijven zicht en grip hebben op wat er met hun afval gebeurt. We zetten actief in op bewustwording, met op de eerste plaats inzet op het voorkomen van afval. Met OMRIN als koploper op het gebied van circulaire economie in onze gemeente, zetten we in op Friesland als circulaire proeftuin.

Duurzaam wonen

Huurwoningen

In de afgelopen raadsperiode heeft het CDA bij het vaststellen van de woonvisie extra aandacht gevraagd voor het verduurzamen van huurwoningen. Door actief in te zetten op deze verduurzaming kunnen we ook voor de toekomst huurwoningen betaalbaar houden. In het regeerakkoord worden voor verduurzaming van huurwoningen middelen beschikbaar gesteld. Het CDA wil dat er met de woningbouwcorporaties bij het invullen van de jaarschijven van de prestatieafspraken aanvullende afspraken worden gemaakt over het verduurzamen van huurwoningen. Hierbij moet de opbrengst van de energiebesparing ook een voordeel opleveren voor de huurders, zodat er een impuls is om bewust met energie om te gaan. Voor jongeren dienen ook voldoende betaalbare huurwoningen beschikbaar te zijn. De gemeente blijft met de woningbouwcorporaties in gesprek hoe dat, nog beter, te realiseren.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: DUURZAAMHEID, ENERGIE EN MILIEU

Particuliere woningen – smuk en sunich

Het grootste aandeel van ons energieverbruik ligt in onze bebouwde omgeving. Hier zijn nog grote resultaten te behalen als het gaat om energiebesparing. Voor nieuwbouwprojecten is er inmiddels de legeskorting voor duurzame woningen. Voor aanpassingen aan bestaande woningen wordt het programma 'smuk en sunich' voortgezet. Lokale bedrijven helpen particulieren om hun woning energiezuiniger te maken. Door hierbij ook vooral in te zetten op isoleren gaat het niet alleen om besparen, maar ook om een comfortverbetering van woningen. De gemeente heeft hierbij een faciliterende en verbindende rol. Waar mogelijk worden beschikbare rijks gelden binnengehaald om dit programma uit te breiden.

Voor nieuwbouwprojecten in zowel de huur- als particuliere sector zetten we in op gasloos bouwen. In Nederland wordt jaarlijks nog fors geïnvesteerd in onderhoud en uitbreiding van het gasnet. Deze investeringen moeten duurzamer worden ingezet.

Energietransitie

Naast een focus op verantwoord energieverbruik en energiebesparing ligt er een grote opgave op het gebied van energieopwekking. We willen naar een 'gasloze' samenleving. Duurzaam ruimtegebruik is hierbij uitgangspunt. Het CDA heeft zich ingezet voor een zonnepark op de locatie zandwinut Oudehaske. Een win-win-situatie, waarbij geen kostbare grond verloren gaat en daarnaast een hoger rendement uit de zonnepanelen gehaald kan worden. Inmiddels is wel duidelijk dat de energie-opgave niet alleen kan worden ingevuld met energieopwekking uit zonlicht. We moeten ook kijken naar andere vormen van energieopwekking. Voor het CDA is lokaal ingepaste windenergie daarbij nadrukkelijk niet uitgesloten. Een open blik, waarmee de gemeente aan kan sluiten bij nieuwe ontwikkelingen. Er zijn al veel partijen actief in allerlei verschillende samenwerkingsverbanden: bedrijven, lokale energiecoöperaties, maatschappelijke instellingen en individuele inwoners.

De gemeente heeft een rol in het verbinden van partijen en het zichtbaar maken van behaalde resultaten. Daarnaast moet de (lokale) overheid er voor zorgen dat iedereen onder gelijke condities toegang heeft en blijft houden tot energie. Ook in een CO2-vrije omgeving moet energie voor iedereen toegankelijk, betaalbaar en betrouwbaar zijn. Het CDA wil dat er gezocht wordt naar manieren om opbrengsten van lokaal opgewekte energie ten goede te laten komen aan de lokale Mienskip, bijvoorbeeld door investeringen in de verduurzaming van sociale huurwoningen of lokale energienetwerken.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: DUURZAAMHEID, ENERGIE EN MILIEU

Gaswinning

Het belang voor b.v. Nederland is groot. De besluiten over gaswinning worden in Den Haag genomen. Heel Nederland profiteert, maar de consequenties worden lokaal gevoeld. Dat verhoudt zich absoluut niet goed. In de aangepaste mijnbouwwet hebben de gemeenten inspraakrecht gekregen. En daar spant het CDA-Heerenveen zich maximaal voor in. We willen geen gaswinning. Maar als Den Haag toch toestemming geeft, stellen we voorwaarden. Het kan in onze ogen niet zo zijn dat commerciële partijen hier de grond leeg winnen en ons met de risico's en eventuele gevolgen van trillingen en bodemdaling laten zitten. Wij werken aan de volgende punten:

Afspraken over gevolgen

- A. Wij beschouwen de gemeente Heerenveen zorgplichtig, in de zin van dat de gemeente zich kan en moet inspannen voor haar burgers om de (eventuele) nadelige gevolgen door gaswinning onder gemeentelijk grondgebied te beperken, door invloed uit te oefenen op gaswinners, het Ministerie van Economische Zaken dan wel op enige andere instantie.
- B. Voor alle gaswinningen onder gemeentelijk grondgebied een nulmeting/ bouwkundige opname doen van woningen/gebouwen op kosten van de gaswinners.
- C. De gemeente draagt zorg voor een adequate communicatie met de inwoners.

We willen wat terug

Wij als mienskip willen wat terug zien van de winst die op het gas wordt gemaakt. En dan denken we aan een serieuze bijdrage aan de kanteling naar een fossielvrije gemeente. We zien nu dat er door de gaswinners goodwill wordt gekocht door financieel bij te dragen aan lokale projecten/evenementen. Dat is verre van afdoende. Het CDA-Heerenveen wil inzetten op een fossielvrije gemeente en daar zijn investeringen voor nodig. Als wij hebben te aanvaarden dat er gas wordt gewonnen, willen we ondersteuning in de hierboven beschreven energietransitie. Daar gaan wij ons hard voor maken

En verder...

Zoals in de inleiding van dit thema al werd benoemd, ziet het CDA duurzaamheid als groene draad door alle beleidsterreinen. U zult dit thema dus ook herkennen en tegenkomen in de andere thema's van ons programma. We zetten in op positieve energie, op een energieke samenleving!

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: ONZE OMGEVING

Het CDA staat voor:

- ✓ **Bevorderen beleving centrum: meer voorzieningen - w.o. (invaliden)toilet - en meer groen in het centrum;**
- ✓ **Onderzoek naar innovatieve bevoorrading centrum via een 'hub' buiten het centrum;**
- ✓ **Investeren in fietsvoorzieningen en fietsveiligheid dat moet leiden tot verkiezing van Fietsgemeente in 2020;**
- ✓ **Aandacht voor klimaatbestendig bouwen.**

Klimaatbestendig

Klimaatverandering brengt ook verandering met zich mee van het weer. In de toekomst zal de kans op hoosbuien toenemen. Hiermee wordt het risico op extreme wateroverlast en waterschade groter. Vooral in bebouwd gebied, waar het risico op schade groter is dan in landelijk gebied, zal dit in toenemende mate het geval zijn. Winkels en bedrijven worden (tijdelijk) onbereikbaar door water op straat. Waterschade aan huizen zal vaker optreden. Het is daarom van belang om de kernen van Heerenveen klimaatbestendig te maken. Water en groen moet terugkomen om het waterbergend vermogen te vergroten. We moeten klimaatbestendig bouwen om problemen in de toekomst te vergroten. Om die reden wil het CDA dat er een plan komt hoe de gemeente hierop inspeelt. Dit plan is niet alleen van de gemeente maar van al onze inwoners en bedrijven. Om die reden moet het plan samen met hen worden opgesteld.

Verkeer en vervoer

Ook de komende jaren wil het CDA investeren in fietsvoorzieningen en fietsveiligheid. Onze ambitie is om in 2020 fietsgemeente van Nederland te worden. Daarnaast dient er blijvend aandacht te zijn voor de bereikbaarheid van dorpen en wijken. In goed overleg met Plaatselijk Belangen, Wijkverenigingen en ondernemers dienen knelpunten te worden opgelost.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: ONZE OMGEVING

De Omgevingswet

In 2020 wordt de nieuwe Omgevingswet van kracht. Deze wet bundelt de wetgeving op het gebied van ruimte, natuur en milieu. Hierbij worden veel bevoegdheden overgeheveld van het Rijk naar de gemeenten. Deze nieuwe wet is nu nog volop in ontwikkeling, maar de voorbereidingen zijn al in volle gang. In de gemeente Heerenveen zijn al diverse ontwikkelingen gaande die aansluiten bij het gedachtegoed van de Omgevingswet. Denk hierbij aan projecten die vanuit 'Eigen kracht / Maak het' zijn gestart en deregulering die op het gebied van ruimtelijk beleid heeft plaatsgevonden. Het CDA zet zich bij de ontwikkeling van de Omgevingswet in voor de volgende punten:

- Er moet ruimte zijn voor het bedrijfsleven, maatschappelijke en lokale initiatieven en inbreng bij het opstellen van de Omgevingsvisie.
- De gemeente ondersteunt aanvragers bij complexe vergunningaanvragen met een helder communicatie- en participatieproces voor belanghebbenden/ inwoners.
- Bij eenvoudige vergunningaanvragen hebben inwoners 1 aanspreekpunt bij de gemeente

Beheer en Onderhoud

Na extra investeringen (2017) in het beheer en onderhoud van de openbare ruimte ziet de gemeente er weer verzorgd uit. Het huidige niveau in dorpen en wijken willen we ook de komende periode handhaven.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: VEILIGHEID

Het CDA staat voor:

- ✓ Een actieplan huiselijk geweld en kindermishandeling
- ✓ Tegengaan van mensenhandel in de prostitutie;
- ✓ Strikte naleving verbod verkoop drugs en alcohol onder 18 jaar.

Veiligheid

Veiligheid heeft een objectieve component en een subjectieve. Bij objectieve veiligheid gaat het om het aantal inbraken, verkeersongevallen, overlast van verwarde personen, aantal meldingen huiselijk geweld en kindermishandeling. Bij subjectieve veiligheid gaat het om het veiligheidsgevoel. Voel je je veilig in je huis, op straat, op je werk, in het verkeer, et cetera. Wij zien graag dat beide componenten stijgen de komende jaren. Wij zien daartoe een aantal routes. Het versterken van de samenwerking met lokale en regionale veiligheidspartners, zoals politie, brandweer en GGD. Maar wij willen ook inzetten op het menselijk handelen. Want mensen kunnen veel voor elkaar betekenen. Maar mensen kunnen elkaar ook slechte dingen aandoen, zoals inbraken, risico's nemen in verkeer, (huiselijk) geweld, et cetera. Een groot deel van de kwaliteit van ons leven en ons gevoel van veiligheid wordt beïnvloed door andere mensen.

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Sommige risico's horen bij het leven en accepteren we. Maar sommige risico's liggen buiten je macht en je kunt het ook niet ontlopen. Thuis, binnen het gezin moet je veilig kunnen leven en opgroeien. We zien in de landelijke meldingen nog maar het topje van de ijsberg. Minimaal 1 kind per klas heeft te maken met kindermishandeling. Jaarlijks zijn 200.000 vrouwen slachtoffer. Jaarlijks sterven er 50 mensen aan dit geweld. Naast dat het levens verwoest en het generatie op generatie wordt overgedragen, zijn de gevolgen niet te overzien. Denk daarbij aan werkloosheid, ziekte en verzuim van werk, opvoedingsproblematiek, schuldenproblematiek, grensoverschrijdend gedrag, veiligheidsrisico's voor zichzelf en anderen, ontsporing en verslaving en depressiviteit. De economische kosten van misbruik en mishandeling zijn een kleine 11 miljard euro aan jaarlijks terugkerende kosten.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: VEILIGHEID

Veilige samenleven begint bij een veilig thuis

Willen we toe naar een veiligere samenleving, dan moeten kinderen veilig kunnen opgroeien. Dat is zo'n belangrijke investering in een veilige samenleving. Daar willen wij ons maximaal voor inzetten door het bewustzijn te vergroten en de professionele aanpak te versterken. We pleiten voor 1 meldpunt voor alle signalen en meldingen, altijd een professional erop af die specifiek getraind is, altijd eerst de veiligheid herstellen. Daarna het gezin niet loslaten, maar samen met het gezin een aanpak maken en deze ook uitvoeren. Want we weten dat in minimaal 50% van de gezinnen het geweld gewoon doorgaat, terwijl er hulpverlening actief is (geweest). We willen de scholen meer betrekken bij deze aanpak en hun rol vergroten. Het sociale netwerk kan een belangrijke rol spelen, waaronder de directe omgeving, sportclubs en ook werkgevers. We kunnen werken aan meer bewustwording. En de maatschappelijke dialoog verder op gang brengen. Dat kunnen en willen we als CDA brengen in en voor onze gemeente. Voor ons gezamenlijke toekomst.

Drank en drugs

Het CDA wil flink inzetten op het terugdringen van overmatig alcoholgebruik onder jongeren. We ondersteunen voorlichting op scholen, voor ouders en op sportclubs. Bijzonder Opsporingsambtenaren worden actief ingezet bij controles om de verkoop van drank onder de 18 jaar te beletten. De gemeente blijft investeren in voorlichting op scholen over de risico's van softdrugsgebruik.

Prostitutie

We dulden geen mensenhandel in onze gemeente. Het CDA zet daarom sterk in op handhaving van de regels rond prostitutie. Met name de kwetsbare vrouwen die werkzaam zijn in deze branche verdienen onze primaire aandacht en zorg. Daar waar prostitutie is toegestaan, moeten voorzieningen komen die prostituees een uitweg biedt. Maatschappelijke initiatieven met ditzelfde doel kunnen waar nodig worden ondersteund.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: FINANCIEN

Het CDA staat voor:

- ✓ **Verlaging gemeentelijke belasting tot gemiddeld niveau Friesland;**
- ✓ **Hondenbelasting afschaffen;**
- ✓ **OZB verlagen met 4 procent.**

Financiën

De OZB lasten in Heerenveen zijn met name voor niet-woningen bovengemiddeld in vergelijking met het Friese gemiddelde. Na de daling van de OZB in 2018 kan deze last in de komende periode verder omlaag. Deze mogelijkheid doet zich voor nu de gemeente Heerenveen haar financiën weer op orde heeft na een diepe crisis ten gevolge van de grondposities. Het weerstandsvermogen van de gemeente is op peil en er is weer een algemene reserve gevormd. De meerjarenbegroting laat een stijgend overschot zien wat gestort kan worden in de algemene reserve. De komende raadsperiode is een voorzichtig financieel beleid noodzakelijk om niet weer in een crisis met harde bezuinigingen terecht te komen. Investerings- en uitgaven die de last naar de toekomst doorschuiven, moeten worden voorkomen. De ruimte die er is, kan enerzijds worden benut voor lastenverlaging (exclusief inflatie). Anderzijds is er weer ruimte om te investeren in bijvoorbeeld Heerenveen-centrum, en de verschillende dorpscentra. Voorwaarde voor deze investeringen is dat er een duidelijke maatschappelijke meerwaarde is.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

THEMA: FINANCIEN

Duurzame gemeentefinanciën

Het financieringsniveau van de gemeente Heerenveen is nog hoog, een solvabiliteitsratio kleiner dan 20% geeft aan dat de gemeente zeer zwaar belast is met schuld. Momenteel is de solvabiliteitsratio van de gemeente 18.5%. Op dit moment is het risico van een hoge financiering beperkt door een lange rentevast periode tegen een zeer lage rente. Om de lasten in de toekomst niet te hoog te laten oplopen, is een solvabiliteitsratio van boven de 20% gewenst. CDA kiest voor een trap op trap af systeem op gemeentelijk niveau, wanneer er ruimte is in de begroting voor meer uitgaven (het weerstandsvermogen is voldoende), dan wordt er een verdeling gemaakt over de algemene uitgaven en investeringskosten, uitgaven de gemeentelijke organisatie, en lastenverlichting. Dit volgens en bij benadering 1/3, 1/3, 1/3 principe. Is er sprake van een tegenvallende financiële situatie, dan vindt er een bezuiniging plaats volgens hetzelfde principe waarbij het CDA het sociaal domein wil ontzien.

DICHTBIJ, VOOR ELKAAR

CDA
Heerenveen